

Tekoälymerkintä: Tämän esityksen laadinnan visualisoinnissa on käytetty NotebookLM-työkalua.

Euroopan unionin osarahoittama

Haaste ja Mahdollisuus: Miksi perehdytys on päivitettävä?

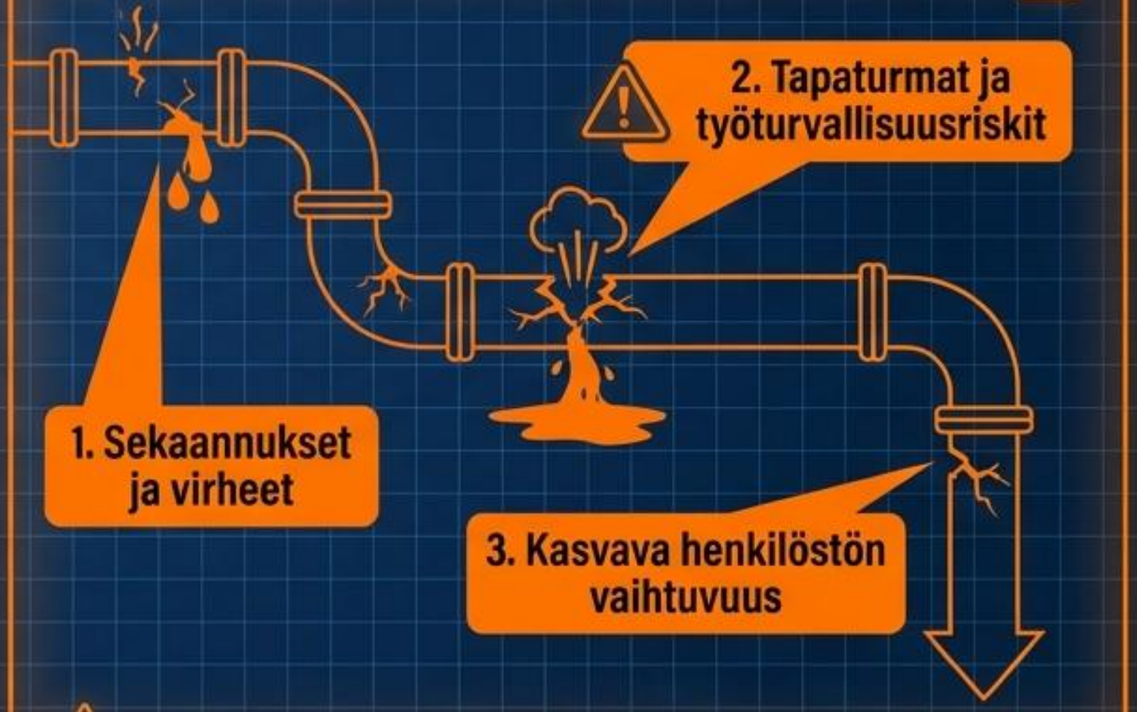
49 %

Pk-yrityksistä on kohdannut vaikeuksia maahanmuuttajien palkkaamisessa.

Yleisimmät haasteet:

1. Kielitaito
2. Työelämän pelisäännöt
3. Tehtäviin sitouttaminen

Huono perehdytys tulee aina kalliimmaksi.

NotebookLM

Euroopan unionin osarahoittama

Modernin Perehdytyksen Arkkitehtuuri

NotebookLM

Euroopan unionin osarahoittama

Paradigman Muutos: Sattumasta Standardiin

	⚠ Vältä (Hukka)	⚙ Suosi (Lean)
Menetelmä	 **Uppoa tai ui & Mikroaaltouuni-perehdytys** (Kaikki informaatio kerralla ja yksin jättäminen).	 **Jaksotettu oppiminen ja Vierihoitoperehdytys** (Paloiteltu tieto, kokeneemman vierellä oppiminen).
Kieli ja Viestintä	 **Katsotaan, ymmärtääkö** (Oletuksiin perustuva viestintä, monimutkaiset metaforat).	 **Aktiivinen sanallistaminen ja yhteiset kielelliset mallit** (Kieli ei ole este, vaan yhteinen resurssi).
Kouluttaja	 **Paras työntekijä opettaa automaattisesti.**	 **Koulutettu, motivoitunut perehdyttäjä**, jolla on aikaa ja selkeät vakioidut ohjeet.

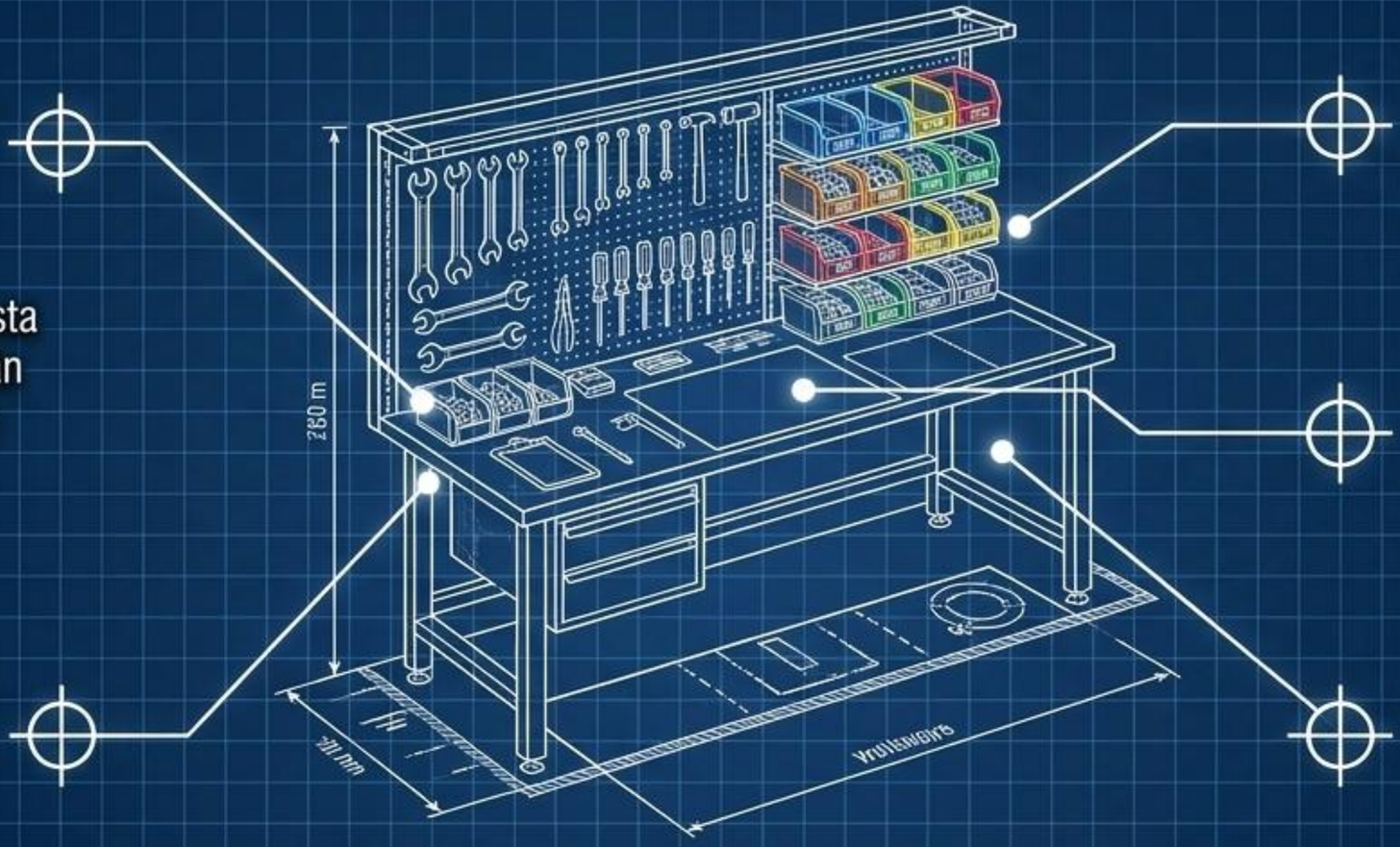
NotebookLM

Euroopan unionin osarahoittama

Lean-työkalu 1: Visuaalisuus ja 5S Madaltavat Kielimuuria

1. Sort (Lajittele): Poista tarpeeton – vähemmän häiriötekijöitä uudelle oppijalle.

2. Set (Järjestä): Työkalut omilla merkityillä paikoillaan (esim. värikoodaus tai työkaluvarjot).

3. Shine (Puhdista): Siisteys paljastaa poikkeamat heti.

5. Sustain (Ylläpidä): Yhteiset säännöt, joita kaikki noudattavat.

Työympäristön visuaalinen selkeys vähentää kognitiivista kuormaa ja tulkinnanvaraisuutta ilman yhteistä kieltäkin.

4. Standardize (Vakioi): Visuaaliset ohjeet työpisteellä (kuvat korvaavat tekstin).

NotebookLM

Euroopan unionin osarahoittama

Lean-työkalu 2: Työn Standardointi ja Pilkkominen

Esimerkkitehtävä: Koneen käynnistys

Päävaihe (Mitä tehdään?)	Avainsana (Tärkeimmät sanat)	Syy (Miksi tämä on tärkeää?)
Käynnistä moottori. Työvaihe on jaettu pieniin, loogisiin askeleisiin.	Tukee sanaston oppimista: Paina PUNAISESTA napista.	Turvallisuus ja laatu: Väärä paine rikkoo terän.

VINKKI: Vältä metaforia. Älä puhu yrityksen kivijalasta, puhu organisaation perustasta ja arvoista.

250 m

70 mm

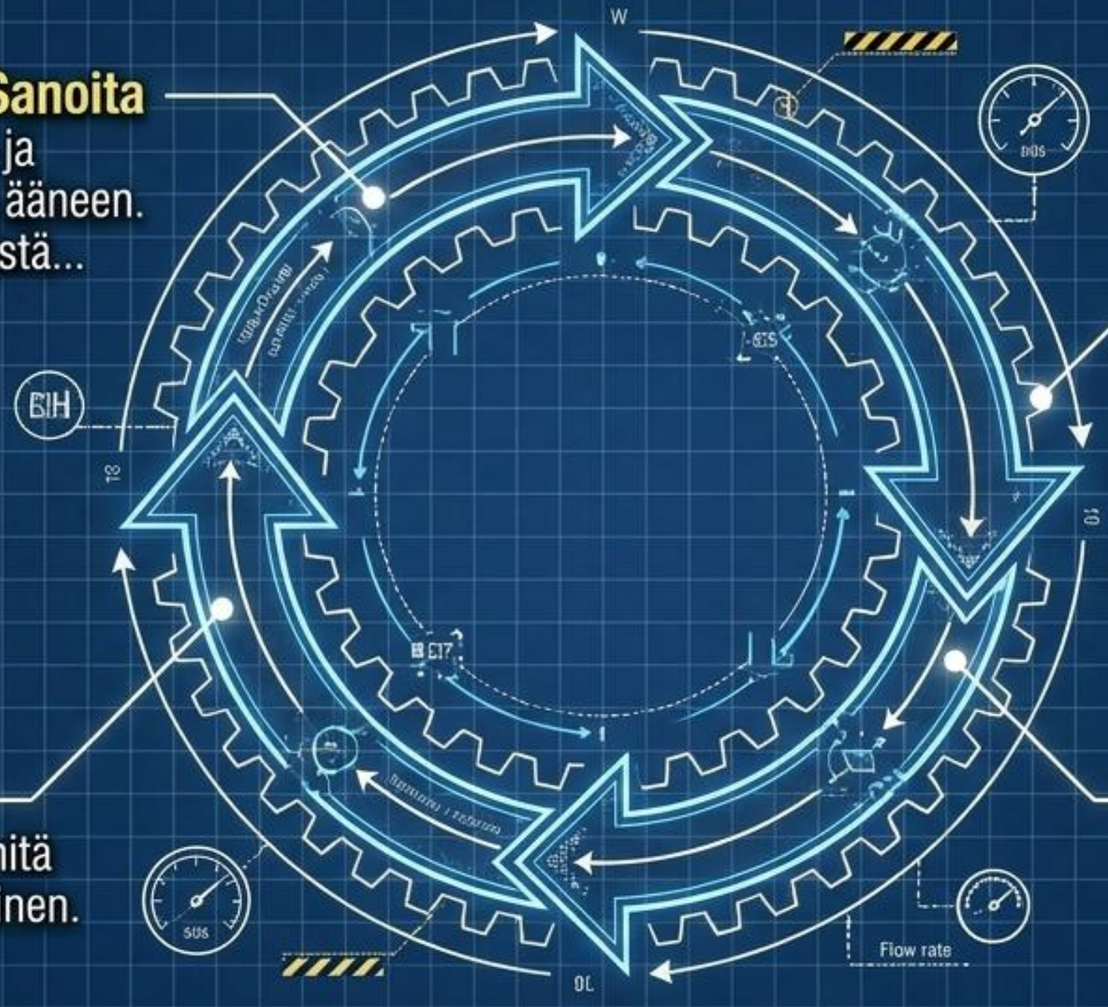
NotebookLM

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
SEAMK
Euroopan unionin osarahoittama

Kieli Työn Välineenä: Sanallistamisen Luuppi

1. Havainnoi & Sanoita

Perehdyttäjä tekee ja selittää työvaiheen ääneen. Nyt minä painan tästä...

2. Tarjoa Malleja

Kerätään listaan alan sanastoa. Käännössovellusten tai AI-työkalujen hyödyntäminen apuna.

3. Anna Kokeilla

Tulokas suorittaa tehtävän. Harjoitellaan tilannetta turvallisesti.

4. Pyydä Selittämään

Tulokas selittää omin sanoin mitä ymmärsi. Varmistetaan oppiminen.

Kieli oppii parhaiten tehdessä – mahdollista myös epätäydellisen suomen puhuminen turvallisessa ilmapiirissä.

NotebookLM

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
SEAMK

Euroopan unionin osarahoittama

Kulttuurin Sanoittaminen: Työelämän Jäävuori

Veden pinnalla (Näkyvät säännöt)

- Työajat, työvaatteet, taukokäytännöt, turvavälineet.
- Nämä on helppo nähdä ja opettaa.

Veden alla (Piilovaatimukset & Suomalainen työkulttuuri)

- Matala hierarkia: Esihenkilö on lähestyttävä, johtaja ei ole pelättävä auktoriteetti.
- Oma-aloitteisuus: Odottelun sijaan kysytään uutta tehtävää.
- Virheiden salliminen: Virheitä ei tarvitse piilotella, niistä opitaan (Lean/Kaizen).
- Lupa kysyä: Kysyminen on merkki ammattitaidosta, ei heikkoudesta.

TOIMINTAOHJE: Nosta vedenalaiset asiat rohkeasti keskusteluun perehdytyksen aikana.

NotebookLM

Perehdytyksen Aikajana – Vaihe 1: Ennen Aloitusta

- [ ] **Työyhteisön valmistelu:** Informoi tiimiä uudesta tulokkaasta ja hänen työtehtävästään.
- [ ] **Vastuiden jako:** Nimeä pääperehdyttäjä JA varahenkilö (poissaolojen varalle).
- [ ] **Infran varmistus:** Työvaatteet, tunnukset, avaimet ja työpiste kuntoon (5S).
- [ ] **Kielen huomiointi:** Tunnista työn kielitaitotarpeet ja aseta tavoitteet. Tarkista materiaalit: onko kieli selkeää, onko metaforat poistettu?

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
SEAMK
Euroopan unionin osarahoittama

Päiviesti: Valmistautuminen viestii välittämistä ja rakentaa tulokkaan psykologista turvallisuutta heti alusta alkaen.

Euroopan unionin osarahoittama

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
SEAMK

Perehdytyksen Aikajana – Vaihe 2: Ensimmäiset Päivät

Ensimmäinen aamu

Aloita rauhallisesti kahvikupin äärellä. Psykologisen turvallisuuden rakentaminen on tärkeämpää kuin koneen käynnistämisen oppiminen tuntina yksi.

Ensimmäiset päivät (Vierihoitoperehdytys)

Ammattitaidotonta ei koskaan jätetä ensimmäisenä päivänä yksin. Keskity ensin työturvallisuuteen ja hätätilanteiden toimintaan.

Ensimmäiset viikot (Kieli & Yhteisö)

Tee kielen oppimisesta osa työtä. Kannusta tiimiä tukemaan ja esittele epäviralliset sosiaaliset tilanteet (taukohuoneen dynamiikka).

PÄÄVIESTI: Turvallisuuden tunteen luominen ja tiimiin integroiminen ovat keskiössä ensimmäisten päivien aikana. Ammatillinen perehdytys seuraa.

Perehdytyksen Aikajana – Vaihe 3: Seuranta ja Palaute

Palautteenannon Kaava (Kielibuustin malli): (Komppa ym. 2024)

1. **Havainto:** Huomasin, että käytit konetta näin...
2. **Vaikutus:** ...se hidastaa prosessia ja voi olla vaarallista.
3. **Muutosehdotus:** Kokeile ensi kerralla painaa tätä vipua ensin.

PÄÄVIESTI: Jatkuva seuranta ja rakentava palaute varmistavat oppimisen ja korjaavat virheet ennen kuin niistä tulee rutiineja.

Euroopan unionin osarahoittama

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
Euroopan unionin osarahoittama
SEAMK

Esihenkilön Kojelauta: 7 Kultaista Sääntöä

Perehdyttäjän Muistilista

Sääntö 1: Suunnittele etukäteen

Tee työvaiheet ja prosessit näkyviksi. Poista hukka.

Sääntö 2: Kieli on työkalu

Käytä selkeää kieltä ja teknologiaa apuna. Kieli ei ole este, vaan resurssi.

Sääntö 3: Opeta tekemällä

Näytä, anna kokeilla, pyydä selittämään. Ei vain kuuntelemalla.

Sääntö 4: Osallista työyhteisö

Kuuluminen syntyy arjessa. Valmistele koko tiimi.

Sääntö 5: Sanoita kulttuuri

Puhu auki pelisäännöt, hierarkia ja odotukset.

Sääntö 6: Opi työssä

Tee kielen oppimisesta näkyvää arjessa (esim. kyltit).

Sääntö 7: Johtaminen ratkaisee

Perehdytys ei ole HR:n rasti ruutuun, vaan esihenkilön ydintehtävä.

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
SEAMK
Euroopan unionin osaraholttama

PÄÄVIESTI: esihenkilön rooli on keskeinen onnistuneessa perehdytyksessä ja kielellisesti tuetussa työyhteisössä

Hyvä perehdytys on johtamista – ei yksittäinen toimenpide.

Perehdytys on koko työyhteisön tehtävä, jossa luodaan kulttuuri, poistetaan hukkaa ja rakennetaan psykologista turvallisuutta.

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner

Euroopan unionin osarahoittama

SEAMK

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner

Euroopan unionin osarahoittama

SEAMK

Lähteet:

- Lean – kerralla oikein -hanke. Hämeen ammattikorkeakoulu. Saatavilla: https://www.hamk.fi/projektit/lean-kerralla-oikein/
- Ovaska, M. (2016) Perehdyttämisen kehittäminen Lean-työkalujen avulla teollisuusalan yrityksessä. Kandinaatintyö. TUOTANTOTALOUDEN KOULUTUSOHJELMA. LUT. Saatavilla: https://lutpub.lut.fi/handle/10024/136171
- Mitä Lean on? – Mitä Lean ei ole. Leanthingking. Saatavilla https://leanthinking.fi/mika-ja-mita-lean-on/
- Miten suunnitellaan kielitietoinen perehdytys, elokuu 2024, jonka tekijät ovat Johanna Komppa, Eveliina Korpela, Lari Kotilainen, Salla Kurhila ja Inkeri Lehtimaja.
- Miten perehdytät kielitietoisesti, elokuu 2024, jonka tekijät ovat Johanna Komppa, Eveliina Korpela, Lari Kotilainen, Salla Kurhila ja Inkeri Lehtimaja.
- Lisensoitu Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä. Materiaali on saatavilla osoitteessa kielibuusti.fi.
- https://www.suomi.fi/oppaat/tyontekijan-rekrytointi/valmistaudu-tyontekijan-tuloon/tyontekijan-perehdyttaminen

- Viitattu 2.6.2026